ՄՇԱԿ

ՀԱՆՐԱՊԵՏԱԿԱՆ ԵՎ ՀԱՍԱՐԱԿԱԿԱՆ ԹԵՐԹ

ՀԻՄՆՎԱԾ 1881 ԹՎԱԿԱՆԻՆ

ԽՄԲԱԳՐԱՏՈՒՆ ԵՎ ՏՊԱՐԱՆԸ ԳՏՆՎՈՒՄ Է ՄԱՅԱԿՅԱՆ ՓՈՂՈՑ, ՏՈՒՆ ԹԻՎ 31

ՀԵՌԱԽՈՍԱՀԱՄԱՐ 2-66

ԳԻՆԸ 1 ԱՄՍԱԹԵՐԹԻ 20 ԿՈՊԵԿ

ԱՄՍԱԳՐՈՒԹՅԱՆ ԳԻՆԸ 20 ԿՈՊԵԿ

Բաժանորդագրությունն ընդունվում է խմբագրատանը և բոլոր փոստային բաժանմունքներում։ Բաժանորդագրության գինը մեկ ամսվա համար 1 ռուբլի 50 կոպեկ։ Առանձին համարի գինը 5 կոպեկ։ Հին համարները ծախվում են 10 կոպեկով։ Ձեռագրերը չեն վերադարձվում։ Հրատարակչական բաժնի հեռախոսը 2-66։

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՈՎԵՏԱԿԱՆ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՀԱՐՑԸ ՄՈՍԿՎԱՅՈՒՄ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՐՑԸ ՄՈՍԿՎԱՅՈՒՄ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՈՎԵՏԱԿԱՆ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ

Հայկական Սովետական Հանրապետության հարցը Մոսկվայում ներկայացնելու համար Մոսկվա է մեկնել Հայկական Սովետական Հանրապետության Ժողովրդական Կոմիսարների Խորհրդի նախագահ ընկեր Ալեքսանդր Մյասնիկյանը։

Ընկեր Մյասնիկյանի հետ Մոսկվա է մեկնել նաև Հայկական Սովետական Հանրապետության Ժողովրդական Կոմիսարների Խորհրդի անդամ ընկեր Ռուբեն Տեր-Մինասյանը։

Ընկեր Մյասնիկյանի և ընկեր Տեր-Մինասյանի ուղևորությունը Մոսկվա կապված է Հայկական Սովետական Հանրապետության հարցի հետ։

Ինչպես հայտնի է, Հայկական Սովետական Հանրապետության հարցը Մոսկվայում ներկայացնելու համար Մոսկվա է մեկնել Հայկական Սովետական Հանրապետության Ժողովրդական Կոմիսարների Խորհրդի նախագահ ընկեր Ալեքսանդր Մյասնիկյանը։

Ընկեր Մյասնիկյանի հետ Մոսկվա է մեկնել նաև Հայկական Սովետական Հանրապետության Ժողովրդական Կոմիսարների Խորհրդի անդամ ընկեր Ռուբեն Տեր-Մինասյանը։

Ընկեր Մյասնիկյանի և ընկեր Տեր-Մինասյանի ուղևորությունը Մոսկվա կապված է Հայկական Սովետական Հանրապետության հարցի հետ։

Ինչպես հայտնի է, Հայկական Սովետական Հանրապետության հարցը Մոսկվայում ներկայացնելու համար Մոսկվա է մեկնել Հայկական Սովետական Հանրապետության Ժողովրդական Կոմիսարների Խորհրդի նախագահ ընկեր Ալեքսանդր Մյասնիկյանը։

Ընկեր Մյասնիկյանի հետ Մոսկվա է մեկնել նաև Հայկական Սովետական Հանրապետության Ժողովրդական Կոմիսարների Խորհրդի անդամ ընկեր Ռուբեն Տեր-Մինասյանը։

Ընկեր Մյասնիկյանի և ընկեր Տեր-Մինասյանի ուղևորությունը Մոսկվա կապված է Հայկական Սովետական Հանրապետության հարցի հետ։

Ինչպես հայտնի է, Հայկական Սովետական Հանրապետության հարցը Մոսկվայում ներկայացնելու համար Մոսկվա է մեկնել Հայկական Սովետական Հանրապետության Ժողովրդական Կոմիսարների Խորհրդի նախագահ ընկեր Ալեքսանդր Մյասնիկյանը։

Ընկեր Մյասնիկյանի հետ Մոսկվա է մեկնել նաև Հայկական Սովետական Հանրապետության Ժողովրդական Կոմիսարների Խորհրդի անդամ ընկեր Ռուբեն Տեր-Մինասյանը։

Ընկեր Մյասնիկյանի և ընկեր Տեր-Մինասյանի ուղևորությունը Մոսկվա կապված է Հայկական Սովետական Հանրապետության հարցի հետ։

Ինչպես հայտնի է, Հայկական Սովետական Հանրապետության հարցը Մոսկվայում ներկայացնելու համար Մոսկվա է մեկնել Հայկական Սովետական Հանրապետության Ժողովրդական Կոմիսարների Խորհրդի նախագահ ընկեր Ալեքսանդր Մյասնիկյանը։

Ընկեր Մյասնիկյանի հետ Մոսկվա է մեկնել նաև Հայկական Սովետական Հանրապետության Ժողովրդական Կոմիսարների Խորհրդի անդամ ընկեր Ռուբեն Տեր-Մինասյանը։

Ընկեր Մյասնիկյանի և ընկեր Տեր-Մինասյանի ուղևորությունը Մոսկվա կապված է Հայկական Սովետական Հանրապետության հարցի հետ։

Ինչպես հայտնի է, Հայկական Սովետական Հանրապետության հարցը Մոսկվայում ներկայացնելու համար Մոսկվա է մեկնել Հայկական Սովետական Հանրապետության Ժողովրդական Կոմիսարների Խորհրդի նախագահ ընկեր Ալեքսանդր Մյասնիկյանը։

Ընկեր Մյասնիկյանի հետ Մոսկվա է մեկնել նաև Հայկական Սովետական Հանրապետության Ժողովրդական Կոմիսարների Խորհրդի անդամ ընկեր Ռուբեն Տեր-Մինասյանը։

Ընկեր Մյասնիկյանի և ընկեր Տեր-Մինասյանի ուղևորությունը Մոսկվա կապված է Հայկական Սովետական Հանրապետության հարցի հետ։

րոյ համար նոյն գիւղի առաջնակայք տեղւոյս միաբէսարբըքիրն բողոք մը մատուցին, որոյ մէկ պատճէնը Ազգ. Պատրիարքարան ղրկուեցաւ, և միւս պատճէնն ալ մտադիր եմք վաղիւն ղրկելու։

——

Ամբրոսիոս վարդապետը ժողովել է Աղէքսանդրապոլ 450 ռուբլի, որից 50 ռուբլին տուած է նորան Ճանապարհածախս դէպի Ղարս և Արզրում, որտեղից դեռ չէ վերադարձել, իսկ 400 ռուբլին մնում է երկու հաւատարմատարների ձեռքում, որոնք պէտք է թաղապետների միջնորդութեամբ ուղարկեն այդ գումարը Թիֆլիզի մանաժողովին (Մանթաշեան և Յովհաննիսեան)։ Այժմ լսւում է, որ մանաժողովի մօտ եղած գումարը լուալին անցել է Ամբրոսիոս վարդապետի ձեռքը։ Եթէ այս լուրը ճշմարիտ է, ուրեմն աղնուութիւնը պահանջում է, որ մանաժողովը յայտարարէ թէ ինքը լոկ ստանալու և տալու համար է, ամեն բան նոյն Ամբրոսիոս վարդապետի ձեռքումն է։ Հաւատացնում ենք, որ հայրսուրբը ոչինչ չէր ժողովել, եթէ ժողովուրդը չը յուսար մանաժողովի վերայ։

——

Ալէքսանդրապոլում սեպտեմբերին օր և գիշեր, տներում և փողոցներում վէրք հասցնելը և մարդասպանութիւնը սովորութիւն է դարձել . . . Գիշերները բանտի դռները բացվում են, կալանաւորները զբօսում են քաղաքի մէջ մինչև առաւօտ և վերադառնում են կրկին բանտ։

——

Սեպտեմբերի 27ին իրիկուանդեմին անյայտ աւազակները կողոպտում են Անէոյ Ս. Լուսաւորիչ եկեղեցին. տեղական վանահօր, Հ. Ներսէսի պատմութեանը նայելով՝ նոքա յափշտակել են աւելի քան 160 ռուբլ արժողութեամբ եկեղեցական գրքեր, անօթներ և զգեստներ, այս ինքն ըստ ինքեան մի ամենացաւալի երևոյթ է։ Եթէ տակաւին անապահով գրութեան մէջ է գտանվում Անիի եկեղեցին, նորա միաբանութիւնը, ուրեմն նշանակում է երկիւղալի է և այնտեղ յաճախող այցելութիւնների, մանաւանդ գիւղական ուխտաւորների գրութիւնը . . . ։

Ցաւանի է, որ Լուսաւորիչ եկեղեցին Անէոյ փորրաւէտ եկեղեցիներից մէկն է, իր գեղեցիկ փորուածքներով, մանուածքներով և հրաշակերտ ճարտարապետութեամբ թերևս բոլոր տեղական սրբավայրերը գերազանցում։ Յայտնի է նոյնպէս, որ 1879 թուականին Աղուանեան Գրիգոր Եպիսկոպոսի ձեռօք օծուեցաւ և վերադարձան մեսրոպութիւնից յետոյ՝ այնտեղ չարժուեցան կենդանի ձեռքը, լսվեցաւ աստուածապաշտութեան ձայնը . . . ։

(Մնդրու)

ԱՅԼ ԵՒ ԱՅԼԻ

Լէվանթ իւր քաղաքական տեսութեան մէջ կըսէ թէ Ռուսիա պատերազմի տուգանայ խնդիրը յուզելով, նպատակ չունի վնասարէն դրամ ձեռք բերելու, այլ վաճառասիրական ձկտումներու պատճառաւ նոր պատերազմ մը յարուցանելու. և Տաճկաստանէն վերստին երկիրներ ձեռք ձգելու։

Ահաւասիկ Տանիկի տեսակցութեան արդիւնքը։

— Տուլչինօի բնակիչք աղերսագրաւ մը Եքստարայի հիւպատոսներուն դիմելով, տերութեանց պաշտպանութիւնը խնդրեր են այն հարստահարութեանց դէմ զոր Գարատաղլինեըրէն կը կրեն եղեր։ Ալպանիացի լեռնականք աւելի Աւստրիոյ համակիր լինելով, Գարատաղի կառավարութիւնը իմաստուն գործ մը ըրած կըլլայ եթէ Տուլչինօն Աւստրիոյ հետ վոխանակէ։

— Թունուզէն կը գրեն թէ Տրիպոլսոյ դաղղիական հիւպատոսը օսմանեան պահականոցի մը առջևէն անցած ատեն գինեւոր մը նախ ծաղրեր և ապա զէնք վերուցեր է։ Եւ սակայն քննութիւնը հաստատեր է թէ գինեւորը զէնք գործածելու դիտաւորութիւն չունի եղեր։ Օսմ. հրամանատարը այս դէպքին վրայ անձամբ հիւպատոսին դիմելով, նեղրում խնդրեր և յայտներ է թէ յանցաւորն արդէն պատժուած է։

— Եգիպտոսի Խրատիվին կինը որ հանդուցեալ Էլ Համի փաշային դուստրն է, աղջիկ զաւակ մը ծներ է։ Արդէն երկու մանչ զաւակ ունէր. Ապսպ պէյ որ 1874 ին ծնած է և Մէհէմէտ Ալի պէյ որ 1876 ին ծնած է։

— Յոյն դրամատէրերը Վոլոզի և Լարիսայի մէջ նոր դրամատեղան մը բանալ որոշեր են 20 միլիոն ֆրանքի դրամագլխով որոյ բաժինները 500 ֆրանք պիտի լինին։ Այս նորահաստատ դրամատունը 1882 յունուար 1 ին պիտի բացուի։

— Խայրիէ հանըմ որ արդէն ծանօթ է ընթերցողաց, երեք տարուան բանտարկութեան և կրկնած բոլոր դոհարեղէնները վերադարձնելու դատապարտուեր է։

— Ներքին գործոց պաշտօնեայ Մահմուտ Նէտիմ փաշա երկիւղ իւր պաշտօնատեղին չկրցաւ երթալ, կայսերական պալատը Հասարակային շինութեանց պաշտօնեայ Հասան Ֆէհմի էֆ. ի հետ արտաքոյ կարգի խորհրդակցութիւն մ'ունենալուն համար։

— Մէհանտը գետին յորդմամբ զմիւռնիոյ կուսակալութեան Սօքիա գիւղաքաղաքը մեծաւ մասամբ կործաներ . բազմաթիւ անձինք խղդուեր և 40 հաղար ոսկւոյ կորուստ մ'եղեր է։

— Պուլղարիոյ իշխանութեան և Բ. Դրան միջև բանակցութեան վերաբերեալ անհամաձայնութիւն ծագած ըլլալը ծանուցած էինք։

Բ. Դուռը ի նկատի առնելով որ 600 հոգիի գործերը երեսի վրայ կը մնան, երկրորդ յայտագիր մը ղրկեր է տերութեանց խնդրելով որ այս խնդրոյն հարկ եղած միջամտութիւնն ընէլով, Պուլղարիան սահպեն որ Բ. Դրան առաջարկը ընդունի։

— Հռովմայ Պապը Ս. Պետրոսի մատուռներէն մէկուն մէջ ընդունեցաւ Հռովմ հաւաքեալ իտալացի ուխտաւորները։ Պապը անոնց մօտեցաւ կարդինալներէ շրջապատուած, և ճառ մը խօսեցաւ յորում կըսէր թէ ինքը չատ ուրախ է իւր իտալացւոց մէջ մխիթարութիւն գտնելով, իւր վշտերու համար։ Ինքը թշնամիներու մէջ կապրի. անբարոյական մամուլը իւր իշխանութիւնն անուանարկելու կաշխատի, և կսպառնայ մինչև անգամ վատիկանը խլել և Պապը բանտարկել կամ աքսորել։ Ի վերջոյ Պապը հաւատացեալները կառուի կը հրաւիրէր։ «Մենք կը պատերազմինք հոգևոր զէնքերով, և կը յաղթենք, ըսաւ նա. կօրհնեմ զձեզ և իմ հայրենիքս Իտալիան»։ Այդ օրը քաղաքը բոլորովին հանդարտ էր։ Ուխտաւորաց թիւը որք Ս. Պապէն ընդունուելու բաղդը ունեցան, 3000էն աւելի էր։

— Լոնտրայի մէջ այս օրերս լոյս տեսաւ նոր հրատարակութիւն վերաբերեալ Աստուածաշնչի։ Ամերիկան բողոքականները անհամբերութեամբ կըսպասէին այս դրքի հրատարակութեան, և այս պատճառաւ Ամերիկայի հրատարակիչները կաշխատէին մին միւսէն առաջ դուրս հանելու իրենց համաքաղաքացիները։ Ասոնցմէ մին յայտնեցաւ միւս մրցողներէն առաջ տպագրելու, բոլորովին տարբեր եղանակաւ։ Աստուածաշունչը գեռ չելած մի քանի շաբաթ առաջ, նա Անդլիա ղրկեց վորձառու գրաշարներ։ Փօսթայի չոգենաւը Լոնտրայի նաւահանգիստը պատրաստ կեցած էր, և անոր մէջ գաղտնի պահած էին Ամերիկայէն առաջուց բերուած տպագրութեան մեքենայներ և այլ հարկաւոր բաներ։ Առաջին օրը երբ Աստուածաշնչի առաջին թերթերը դուրս ելան, չոգենաւը ճամբայ ելաւ և անոր մէջ սկսան բանել։ Չոգենաւը նիւ-Եօրք հասած ատեն ամբողջ Աստուածաշունչը հատոր հատոր տպուած էր։ Ճանն և չորս ժամէն եաթը հարիւր հազար օրինակներ ծախսուցուեցան։

— Ամբողջ երկրագնտիս վրայ 189,000 բժիշկ համրուած են այժմ. բայց ասոնցմէ 11,000ը միայն բժշկական դրականութեան աշխատութիւն կուտան։ Վիճակագրական տեղեկութիւններէն հետեւեալը կը տեսնուի։ Միացեալ նահանգաց մէջ 65,000 բժիշկ. Դաղղիոյ մէջ 26,000, Գերմանիոյ և Աւստրիոյ մէջ 32000, Անգլիոյ և Փոլոնիոյ մէջ 35,000, Իտալիոյ մէջ 10,000. Սպանիոյ մէջ 5000. ուրիշ տերութեանց մէջ 17,000։ Եթէ բժշկական գրականութեան վերաբերեալ գրքերէն դրատուն մը կազմուէր այդ կը լինէր 120 հազար հատոր։ Ս.յդ Թիւէն Միացեալ Նահանգաց 2800, Գաղղիոյ 2600, Գերմանիոյ և Աւստրիոյ 2300, Անգղիոյ 2000 և Սպանիոյ 300 կնայ։

— Տարաձայնութիւն մը կայ Թ. Կլատսթոնի իւր պաշտօնէից պիտի հրաժարի, սակայն իր աշխատակիցներէն մին Սըր Վիլեմ Հարքուրդ վերջերս Քարլիզլի մէջ ճառ մը խօսելով, Սթանտարի տուած յիշեալ լուրը բոլորովին հերքեց։ Սակայն կըսուի թէ անգղիական նախարարութեան մէջ բարեփոխութիւն մը պիտի ըլլայ, Գ. Կոշէն կամ Շիլտեր առաջին քարտուղար Սըր Զարլզ Տիլք ծովային գործոց պաշտօնեայ պիտի ըլլան. նոյնպես կըսուի թէ Լորտ Տէրպի ալ Լորտ Կրանվիլի տեղ արտաքին գործոց պաշտօնեայ պիտի ըլլայ. սակայն տակաւին վերջնական որոշում մը եղած չէ։

— Աւստրիոյ կայսերը Իտալիոյ թագաւորին հետ երած վերջին տեսակցութիւնը խիստ դէշ ազդեցութիւն մ'ըրեր է Ռուսիոյ մէջ։ Ռուս թերթերը գերմանական, աւստրիական և իտալական դաշնակցութիւն մը կը տեսնեն իրենց դէմ, մանաւանդ կոմս Անտրասիի Աւստրիոյ առաջին նախարար կարգուելուն լուրը ռուսերուն անհանգիստ կընէ զիրենք։

— Իտալիոյ Թագաւորին հոկտեմբեր 29ին վիէննայի մօտ Հէմպէնէկ կոչուած անտառին մէջ որսորդութեան հանդէս մ'եղեր է, գլխաւորապէս նապաստակ որսայեր են. ամէնէն աւելի որսացողը Հումպերթ Թագաւորն եղեր է, անկէ ետքը Ռուդոլֆ իշխանը և Իէնիէ արքունդուքսը, յետոյ Աւստրիոյ կայսրը և Էթօրէտ իշխանը. նոյն միջոցին Իտալիոյ Թագուհին վիէննայի մեծ խանութները պարապելով գեղեցիկ նիւթեր դներ է։

— Կարֆիլտ զօրավարին ընտանեաց համար բացուած հանդանակութիւնը 361,820 տոլարի հասեր է, որոյ 311000ը Միացեալ նահանգաց գանձը դրուեր է առ 100 հաշուով եռամսեայ վճարելի 12440 տոլար։

— Պ. Կամպէլթաթա Անգղիոյ Կոլէջի իշխանին հետ տեսնուեր է ի Փարիզ ի ներկայութեան Պ. Ջ. Տիլքի։ Իշխանը մեծ համակրութեամբ խօսեր է Պ. Կամպէլթայի հետ և շնորհաւորեր է զինքը որ քիչ ժամանակէն Գաղղիոյ կառավարութեան դլուխը պիտի անցնի։

— Գերմանիոյ կայսրը հոկտ. 27 ին Լիւտվիկսլիւստ (Մեքլէնպուրկ) հասեր և Բօլ ու ժան Ալպերթ դուքսերէն ընդունուեր է կայսրանին մէջ։ Իրիկունը չքեղ լուսաւառութիւն եղեր և իպատիւ կայսերը փառաւոր նուագահանդէս մը տրուեր է։

— Պերլինէն զարնուած և Տելի-Նիւսի մէջ հրատարակեալ հե-

ռագրի մը նայելով հոկտ. 29 ի դիշերը Գերլինի ժողովրդեան մէջ երեսփոխանական ընտրութիւնք կատարուելէ վերջը մեծ յուզմունք տեղի ունեցեր է, Հրեայք և Քրիստոնեայք վողոյներու մէջ Թշնամաբար վարուեր են իրարու հետ. ոստիկանութիւնը հաւաքեալ խումբերը ցրուելու պարտաւորեր է։ 50 հոգի ձերբակալուեր են. ժողովրդային յուզմունքը առաւօտեան մինչև ժամը 3 տևեր է. հետզհետէ գումարուածներ եղեր են հազարաւոր անձերու ներկայութեամբ, այնպէս որ ոստիկանութիւնը պարտաւորեր է կէս գիշերին դվխաւոր սրճարանները փակելու, հաւկառակ ժողովրդեան ընդդիմութեան։

— Օրերը լրագրին նայելով Մոսկուայի մէջ անձանօթ անձ մը բռնուեր է այս օրերս, որուն վրայ 115,000 րուպլի գտնուեր է. այս անձը ձերբալալուելու ատեն սաստիկ ընդդիմացեր, և մինչև իսկ բաւական մարդիկ վիրաւորեր է։

— Անգլիոյ թագուհին փարիզի դեսպան լորա Լայնըսի դրակոմի աստիճան տուեր է. կը ըսուի թէ Ռոզեպեռռի մարգիզը կամ Պ. Կոչէն փարիզի անգլիական դեսպան պիտի անուանին։

— Իտալիոյ թագաւորը Հռոմ վերադառնալով Վիէննայի իտալական դեսպան Րօպիլան կոմսին չնորհակալութեան հեռագիր մը ղրկեր է վոխարէն երկու վհապետաց տեսակցութեան առթիւ նորա մատուցած ծառայութեանց։

ՀԵՌԱԳՐԱԼՈՒՐՔ

Պէրլին 11 նոյ.

Պիզմարք իշխանին հրաժարականի սպառնալիքը իրրև սոյզ չնկատուիր։

Վիէննա 11 նոյ.

Աւստրիական պատուիրակութիւնը որոշեց փոլայի ամրութիւնները զօրացնել։

Լոնտրա 10 նոյ.

Սոթիւռը Փռուա որ Պուխընի երկաթուղւոյ կառախմբին մէջ Պ. Կօլոը սպաննելու յանցանօք Մէսըսթընի եղևռնագատ աոենին առջև դատաստանի ենթարկուած էր, ի մահ դատապարտուեցաւ։

Փարիզ 10 նոյ.

Պ. Կամպէթթա յանձն առաւ նոր պաշտօնէութիւն մը կազմել։

Նիւ-Եօրք 9 նոյ.

Հինգերորդ ծառուղիին մէջ տուն մը փլչելով 5 հոգի մեռան և բազմաթիւ անձինք վիրաւորուեցան։ Կը կարծուի թէ փլատակաց ներքև 20ի չափ անձինք կան տակաւին։

. . . Խմբագրապետ Տէր։

Հօգաբարձութիւնս մեծաւ չընորհակալութեամբ կը հրատարակէ հետևեալ նուիրատու Մեծապատիւ աղջոյնոց ցանկը, զոր Հօգաբարձութեանս Աոենապետ Մեծապատիւ Յակոբեան Մինչև էֆէնտիի խնդրանօք իւր եղբայրն Մեծապատիւ Յակոբեան Յովհաննէս էֆէնտիի ձեռամբ հաւաքեալ են ի Մանչեսթըր։

	լիրա անգլ.
Աղնուափայլ Տիկին Ս. Սպարթալեան	5
Մեծ. Տեարք	
Քընլիֆ Պրուքս և ընկ.	10
Մարտիրոս Թօքաթեան	18
Միհրան Փափազեան	2
Գրիգոր Գույումճեան	2
Ոմն հայազգի	1
Ոմն հայազգի	1
լիրա անգլ.	39

Վերոյիշեալ 39 լիրայով գընուած են հետևեալները ի Մանչեսթըր։

Ոսկի 4. 17. 6. 1 հատ կօշիկ կարելու մեքենայ.

11. 9. 6. 20 տուզինա դրդալ

20 տուզինա գանակ, 20 տուզինա պատառաքաղ։

2. 18. 0. 14 զոյգ մկրատ

8. 10. 6. 70 տուզինա գուլպա

9. 17. 0. 40 կտոր 39 ինչ. 37½ եարտանոց թուխ կտաւ.

1. 7. 6. կոճակները և ասեղները

Ընդամենը 39 ոսկի։

Ի Մանչեսթըր Հոգևոր հովիւ Գեր. Եոայէ վարդապետ Աստուածատուրեան.

1 տուզինա դրդալ

1 » դանակ

1 » պատառաքաղ

Աղնուափայլ Տիկին և Ց. Յակոբեան 1 հատ կարի մեքենայ.

Մեծ. Տեարք

Միքայէլ և Յովհաննէս Յակոբեան. 100 ծրար 3136½ եարտա պատմա (մինէգալէմ).

Մարտիրոս Թօքաթեան 33 եարտա պատմա, 312 եարտա ճերմակ կտաւ.

Պ. Գրիգորեան 124 եարտա պատմա, 126 եարտա ճերմակ կտաւ.

Ոմն հայազգի 124 եարտա պատմա.

Միհրան Փափազեան 1 կտոր ճերմակ կտաւ, 12 տուզինա թաշկինակ.

Ամերիգան կտաւ

Մրար

Մ. Դափամաճեան և ընկ.	8
Ց. և Մ. Դափամաճեան	10
Ռոսթոմ Մարտիրոսօֆ	5
Արապեան և Մառանեան	5
Ռոֆայէլօֆ և Հասինարօֆ	5
Ս. Մանուկեան և որդիք	5
Գ. Օ. Յովակիմեան	5
Ա. Նչանեան և եղբարք	5
Բ. Մոսթիչեան	10

և 2 ծրար ալ խամ մատամ բօլ

Եղիազարեան եղբարք 10 եարտա թանձր կտաւ.

Ֆինդլեան եղբարք 13 կտոր 70 եարտանոց թուխ կտաւ.

Մելիքեան եղբարք 103 եարտա քանաւաչօ.

Աստուածատուրեան և ընկերք երեք ծրար մանած։

Հօգաբարձութիւնս պարտ անձին կը համարի իւր խորին չնորհակալութիւնը յայտնել թէ Մանչեսթըրի Մեծ. տղայոց թէ Մեծ. Յակոբեան եղբարց որք տղոսերական ոգւով միշտ իւրեանց մատաղման առարկայ եղած են սոյն ազգին ամենակարեւոր հաստատութեան թշուառ պատսպարեալներն և ըստ ամենայն ներոյս ընդունակ կանդնած են առ այն։

Մնամք յարդանօք

Ի դիմաց Հիւ. Հոգաբարձ.

Ատենադպիր Փոխ-ատենապետ

Ց. Ֆէնէրճեան Ց. Խաչեան

27 հոկտ. 1881

Կ. Պոլիս

Դրաս. Ազգ. Հիւան.

— —

ՎԱՐԺԱՊԵՏԱԿԱՆ ՄԻՈՒԹԻՒՆ

Միութեանս Բ. Նիստը տեղի պիտի ունենայ յառաջիկայ կիւրակէ, նոյեմբեր 1, ի կեդրոնական վարժարանի Դալաթիոյ, օրակարգ ունենալով «Ե. Մուրատեան էֆէնտիի մի քանի առաջարկութիւնները»։

Ատեանը պիտի բացուի ժամը 4ին և գոցուի 6½ին։

Իրենց նիւթական և բարոյական վիճակին բարւոքման նախանձախնդիր բոլոր վարժապետք և վարժուհիք հրաւիրեալ են ներկայ դտնուիլ սոյն նստին։

Վարժապետական Միութեան առ ժամանակեայ

Ատենադպիր Ատենապետ

Ց. Գ. Փալաքաչեան Մ. Սպեան

ՎԵՐՋԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Հիճազի կուսակալ հաճի Իզզէթ փաշայի առաջին կարգի Օսմանիէ պատուանշան չնորհուեցաւ։

— Ելմտական Յանէնախմբին արժեթղթոց նկատմամբ ըրած վերջնական կարգադրութիւնը վեհ. Սուլթանի տեղեկագրելով վաւերացնելու համար Բ. Դուռը Մանաժոզով մը կազմուեցաւ։

— Բ. Դուռը Ռուս պատուիրակաց խնդրանօք ելմտական Յանէնախմբին վերջին կարգադրութիւնը դրաւոր կերպով Ռուսիոյ դեսպանին հաղորդեց։

— Ս. դրիանուպոլսոյ կաւսակալութեան ոչխարի արոյ հասոյթը որ վեցնոց մեթալիքէ կը բազկանար, Օսմանեան պանքան յանձնուեցաւ, մէջտեղէն ծակելով Մէճիտիէի վերածելու համար. այս կերպով 6 նոյ և 5 նոյ դրամները հեռվհետէ շրջաբերութենէ պիտի դադրին։

— Ս. Ժանս Հավասի մէկ հեռագիրը կը ծանուցանէ թէ Ս. Տաքին դործոյ պաշտօնեայ Ս. սիմ փաշա դեսպանոյ հետ ըրած անսակցութեան մ'առթիւ յայտարարեր է թէ Տրիպոլսոյ մէջ պէտք եղած ապահովութիւնը ձեռք բերուած ըլլալով, կայսերական զօրոյ մէկ մասը ետ պիտի կանչուի։

— Ս. Բրահամ փաշա, Հօպարթ փաշա և Յովսէփ Էֆ. Ազարեան նախատակ և վայրի հնդկահաւ որսալու համար երեքշաբթի օր Պապա Էսկիի կողմերը որսի դացին։

— Պարսից Շահը Տատեան Յաղութիւնէֆէնտի Շեր Խուրշիտ՝պատուանշանին առաջին աստիճանը չնորհեց։

— Սպառնալ կը գրէ թէ 15 հոգիէ բաղկացեալ աւազակայ խումբ մը, Եալօվայի կողմերը եալաքաերէք կոչուած տեղը, Հայ քահանայի մը տանը վրայ յարձակելով նորա տունը հիւր եղող Հայ մը սպաններ և վրան գտնուած 50 ոսկին յափշտակեր են. յետոյ քահանային նոր ամուսնացած որդին սպաննելով, անոր 30 ոսկին ալ առեր են։

— Պէյօղլի կողմերը աւազակութեամբ հռչակաւոր եղող Սամիմ և երկու իպրահիմները առջի օր ոստիկանութեան կողմէն ձերբակալուելով բանտարկուեցան։

— Պարսից Շահին կողմանէ պարսկական դեսպան Միրզա Մօսին խանի Էմիրի Թումանն, այսինքն զօրաբաժնի հրամանատար տիարզոսը չնորհուեր է։

ՂԱԼԱԹԻՈՑ ՊՕՐՍԱ

Օսմ. Գօնս. Դոց. երէկ իրիկուն	13–14
» » Բաց. այս առաւօտ	15–12

ՆԹԱՑՔ ԱՐԺԷԹՂԹՈՑ

Սօսիէթէ Ժէնէրալ Անգղ. Լիր.	5–20
» Օթօման » »	4– 8
Կ. Պօլսոյ Պանքան » »	11–20
Քրէտի Ժէնէրալ » »	6–37
» 1865 (Մուրհակ) » »	81–20
» 1869 (Բիլեար) » »	77–20
» 1872 (Պօն տիւ Թրէզօր)	26–
» 1873 (Բիլեար) » »	76–
Թրամվայ Օսմ. Լիր	3–80
Թղթադրամ » »	94՞
Բումէլի երկաթուղի Գրանք	55–
Լաւրիում »	157–

ՆԹԱՑՔ ԴՐԱՄՈՑ

(Օսմ. ոսկիով 100 դուրուշէն)

Անգղիկն. ոսկի	109–20
Գաղղիական »	87–14
Բօլ »	89–30
Քրիմից »	51–10
Գարպօն Թուղթ	8–67
Գարպօն արծա.	91–10
Մէճիտիէ	107–22
Վեցնոց	124–20
Չինգնոց	207–10
Մէճիտիք	202–20

Ա Զ Գ

ՏՕՔԹՒՕՐ Գ. Ս. ՏՕՊՐԱՇԵԱՆ

Իւր պատանեկութիւնը Լոնտոնի քժշկական համալսարանին և հիւանդանոցին մէջ անցուցած ու մեծաւ պատուով բժշկական, վիրաբուժական և Մանկաբարձութեան Տիպլոմներն ընդունելէն ետքն, Լոնտոնի ուրիշ երկու հիւանդանոցաց մէջ ևս բժշկութեան պաշտօն վարած ըլլալով, այժմ վերադարձած է ի Պօլիս։

Ցիշեալ Տօքթէօրը պատիւ կը համարի ծանուցանել արդոյ հասարակութեան թէ այժմ իւր բնակութիւնը հաստատած է ի Պօլիս, Կէմիկ փաշա Ներսիկեանի Հեղեղցւոյ վերի կարգը Ն. 12 Զատըրճի Ահմէտ փողոց, ուր առմեն օր պատրաստ կը դտնուի իւրեն դիմող հիւանդները դարմանելու։

Նաև կը ծանուցանէ արդոյ հասարակութեան որ ամէն երկուշաբթի կէս օրէն մինչ ժամ վերջը երեն դիմող աղքատ հիւանդները ձրիապէս պիտի դարմանէ։

ՄԻՆԱՄ ՁԵՐԱԶ ԳՐԻՉ ԵՒ ՍՈՒՐ

Արամեան տպարանէն ելած այս հեղինակութիւնը նուիրուած է Հայ մայրերուն։ Բանաւորական և վիճաբանական բազմաթիւ յօդուածներէ զատ, կը պարունակէ ընդարձակ և հետաքրքրաշարժ ներածութիւն մը, որոյ գլխաւոր նիւթերն են. — «Գրական փորձեր» ու յարուցած պայքարն, Ս. Ոսկանեանի մի անտիպ նամակն ի նպաստ աշխարհաբարեանց, 1855 ի Գատրիարքական հալածանքն ի նպաստ գրաբարեանց, Կովկասեան յեղափոխութեան պատմութիւնն, վարժապետական խնդիր, Արարատեան ընկերութեան ծագումն, լեզուի բարենորոգում, հեղինակին՝ ազգային պաշտօնավերկրորդ ուղեւորութիւնն յԱնգղիա, Տեսակցութիւնք անգղիացի Ֆրէնսիլըն դրագէտին հետ, Անգղիոյ Զինակառնէներու լեզուին զար հանալի նմանութիւնք Հայերէնի հետ, Ֆրէնսիլըն Հայերէն սորվիլն և ի նպաստ Հայերէնի գրած նամակն, լեզուապայքար, Անահիտ և Արամազդ, Դարագաչեան և Բէչեան, ևն. ևն.

Կը ծախուի բոլոր Պօլսոյ հայ գրավաճառաց քով. Ղալաթիա Քօմիւրճեան խանի եռակը թիւ 23 վերջի Թղթավաճառանոցը և Բերա Դիւնէլի դիմացը Գ. Պօտէնի գրատունը։ Գին 8 ղրուշ։

ԴՈՐԾԱՐԱՆ ՆԷՆԻՃԻ ԾԽԱԽՈՏԻ ԳՕՆՔԻ ԵՂՐԱՐՔ ԵՒ ՇԱՀԻՆԻՆ

Ղալաթա· Սանտըգճըլար փողոց 109

Սորագրեալքս առեւտրական բոլոր պատասխանատուութիւնը մեր վրայ առնելով Գօնքի եղբարց եւ Շահինի հետ ընկերութեամբ Ղալաթիոյ Սանտըգճըլար փողոցը թիւ 130 գործատունն հաստատեցնուս ի վեր՝ արժանապէս քաջալերուելունիք պատուարժան յաճախորդաց բաղմութենէն։ Ամէն ոք կրնայ դնայատել մեր գործարանէն ելած ծխախոտին ընտրութիւնը, ճաշակը եւ գիներուն չափաւորութիւնը առեւտրական համեմատութեամբ. ուստի եւ մեզ հարկ եղաւ, առնչի ընդարձակ ասպարէզ մը տալ մեր գործառնութեանց։

Եւ նախ՝ մեր գործարանն ու վաճառատունը փոխադրելնիք առաջնոյն գիմացը 109 թիւ շէնքին մէջ, եւ իր անհամեմատ ընդարձակութեամբը խոստ յարմարութիւն ունի թէ մայրաքաղաքս թէ գաւառներէն եւ թէ օտար երկիրներէ եկած բաղմաթիւ հրամանները յոյժ գոհացուցիչ կերպիւ եւ վաստակ կատարելու։

Երկրորդ՝ ծխախոտայրերքն սրատարող ամէն կողմէ մանաւանդ յՆիճէ յատուկ գործակատներ կարգելով սկսած ենք մանաւոր խնամոք պատրաստել տալ բերքը եւ ահա այս խնամոց եւ զգուշութեանց շնորհիւն է որ այսօր ամենընտիր եւ հոտաւէտ ծխախոտներ կարող ենք ժամադարձել նաեւ 150 նոց, 200 նոց, եւ 300 նոց եւ աւելի բարձր գիներով ըստ տեսակին։

Այսուհանդերձ ոչ ոք պիտի վարանի իր ճաշակին յարմար ընտիր ծխախոտ գտնելու մասին, բաւական է դիմել մեր վերոյիշեալ գործատունն ի Ղալաթիա Սանտըգճըլար փողոց թիւ 109, եւ կամ ամէն ծխավաճառներէ խնդրել մեր գործարանէն ելած ապրանքները։

Ծան. Օտար երկիրներէ ապրանք ուղղողները կը մատնակցին այն մեծաչնորհին, զոր ունենք կայսերական կառավարութենէն, որ է պատարօք տուրքէն ազատ ըլլալ, որով %ին 20 չան կունենան։

Ապահատատեղին են.

Ղալաթիա Սանտըգճըլար թիւ	109
Գէնտան գարու Ալեմնկճիլէր »	29
Կումկափու–Կօնիա »	56

ՏԷՒՐԻՊԱՓՈՒԼԵԱՆ ԵՂԲԱՐՔ

Նոյեմբերի Գաղղիերէն–Հայերէն բառարանին 73րդ. թերթն հրատարակեալ, որ կը հասնի մինչեւ ի բառն «Վալօրատ»։ Գին 73 թերթերուն 109½ ղրչ. Ստացողք, բաժանորդ դրուիլ ուզողներն դիմելու են առ Մեծ. տեղապահ. Տ. Ս. Ամանեցի–Մոմճեան 4 Մէհմէտ Ալի փաշա խան, Ղալաթիա· կամ առ Մեծ. Գ. Ֆրէնկեան դրավաճառ, Ուղուն չարչը, Պօլիս։ Բաժանորդագրութեան գինն է 1½ օսմ. ոսկի վճարելի կանխիկ, իսկ գին իւրաքանչիւր թերթին է 60 փարայ։

ՄԿՐՏՈՒԹԻՒՆ

Բոլոր Քրիստոնեայք կընդունին թէ Մկրտութիւնը Քրիստոսի Ս. կնքելոյն դուռն է, ուրկից ներս կը մտնեն բոլոր հաւատացեալք, քանզի տէրունական պատուէրն է «Ան որ հաւատայ ու մկրտուի, պիտի փրկուի»։

Այս կարեւոր պատուէրը ըստ արժանւոյն սորվելու համար պարտինք առանց նախապաշարման ԳԻՐՔԵՐԸ ԲՆՆԵԼ. բայց, որովհետեւ չատ քիչերը արտօնութիւն և ժամանակ ունին քննելու, Աւետարանիչ Գէորգ, Ն. Շիշմանեան հին և նոր Քրիստոնեայ աղգայ և ժողովրդոյ մը կրտութեան վարդապետութիւնները և արարողութիւնները գրքոյկի մը մէջ հաւաքեալ կը նուիրէ իւր սիրելի ազգին մեծաւ յարգանօք։ Գինն է 5 ղրչ. և կը ծախուի բոլոր գրավաճառաց քով, կամուրջին գլուխը Սուճի Պօղոս աղային խանութը, և Ղալաթիոյ Մաքսատան փողոցը թիւ 16, Հայկական Թղթավաճառանոցը։

ԸՆԹԱՑՔ ԴԱՍՏԻԱՐԱԿՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ԿՐԹՈՒԹԵԱՆ

Նոր դասագիրք

ԹՈՒԱԴԻՏՈՒԹԵԱՆ

(Մաուր և գրաւոր)

Առաջին ու երկրորդ տարիներու Հատուածասիրեալ Ց. Գ. Փալագաչեան

Բ. Տպագրութիւն

Մանկավարժական արդի սկզբանց համաձայն պատրաստուած այն Դասագրքին առաջին տարին՝ երկրորդ տարւոյ յաւելումամբ և մաքուր տպագրութեամբ ի լոյս ընծայուած է և կը ծախուի բոլոր գրավաճառաց քով. ի գին 3 ղրուշ։

ՆՈՒԻՐ ԿԱՂԱՆԴԻ

Պատկերազարդ

ԴՐԵՑ Ս. Ց. ՓԱՓԱՋԵԱՆ

Սոյն գիրքը՝ որ տղայոց համար խոստ յարմար է, գեղեցիկ պատկերներով զարդարուն և կը պարունակէ իր մէջ զանազան մանրավէպեր, խրատներ և այլ բարոյական դասեր. որ գպրոցական երկսեռ ուսանողը անշուշտ կրնան մեծ օգուտ քաղել։

Կը դրոնտատեղին է Մէրճան փողոց, Ծովհան Աչճեանի դրատուն Նիմիւ 33· կը գտնուի նաեւ բոլոր Հայ գրավաճառաց քով։ Գին 60 փրդ. Գպրոցայց զեղչ կըլլայ։

ՏԷՐ–ԽՄՐԱԳԻՐ

Մ. Ե ՄԵԼԻՔԵԹԵԱՆ

Բիզա փաշա խան բիւ 14

ՖԻԼՃԱՆՃԻԼԱՐ ԼՕԳՈՒՆՇՈՒ

—

թիւ 3

ՊԱՀԱՃԷՊԱՆ ՕՂԼՈՒ ՎԷ ԳՈՒՄ. Ստամպօլ Ղիզա փաշա խան Նո 3

ԲԻՋՈՒ ՓԱՇԱ ԽԱՆ

—

թիւ 3

ԳՈՐԾԱՐԱՆ

ՍԻԿԱՐԻ ԹՂԹԻ

Ս. Ղ. ՊԱՐՏԻԶՊԱՆԵԱՆ ԵՒ ԸՆԿ.

ԴՈՍՏԱՆԴՈՒՊՕԼԻՍ

Այս անունով նոր գործարան մը բացուած է Բիզա փաշա խան թիւ 3 սենեակը, ուր կը պատրաստուին խոստ մեծ խնամով եւ ամէն գնով ամէն տեսակ ամէնէ Թուղթ Մարսիլիայէն յատկապէս բերուած ընտիր տեսակաց վրայ։

Գործարանիս վարչութիւնը պատրաստ է մայրաքաղաքս գտնուած գօմի սիրնեխներու հետ բանակցիլ եւ անոնց ուզած տեսակաւ Թուղթ պատրաստել. նոյնպէս պատրաստ է դատաւորներէն այս մասին յանձնարարուելիններ ընդունիլ եւ սրսչեալ ժամանակին յանձնել, լինչ քանակութեամբ որ ուզեն։

Վարչութիւնս սոյն ձեռնարկութեան հետ բարեգործութիւնն ալ միացնել ուզելով, որոշած է վաճառման արդիւնքէն 3 առ 0,0 ը Ազգ. Հիւանդանոցին նուիրել։

Վարչութիւնս կը յուսայ որ ճաշակի տէր եւ ազգային կարեւոր հաստատութեանց նպաստելու փափաք ունեցող ազգայինք պիտի փութան առեւտուրի փորձ մ'ընել սոյն գործարանին հետ, զորս ըստ ամենայնի գոհ ընելու համար ջանք եւ աշխատութիւն չպիտի պակսին։

Կը ծախուի ամէն ծխավաճառաց քով եւ Վեզիրխանելիի է Բիզա փաշա խան թիւ 3 սենեակը Ս. Ղ. Պարտիզպանեան եւ Ընկ. Գոր ծորանը։

ՓԱՆԱՍԷ

ԴԵՂ ԸՆՏԱՆԵԿԱՆ ԵՒ ԴԵՂ ՍԱՄԱՐՑԻՈՅՆ

Կը ծախուի Մինասեան եւ Ընկերայ Ամերիկեան վաճառատունը ի Ղալաթիա կ. Պօլսոյ։

Փանասէն իւր օգտակարութեամբ, ինչպէս Ամերիկայի եւ Եւրոպիոյ, նոյնպէս եւ Թուրքիոյ այլ եւ այլ կողմերը մեծ ընդունելութիւն գտած է։

Փանասէն գեղացւոյն եւ գաւառացւոյն բժիշկն ու բարեկամն է, եւ մեծ օրհնութիւն մը հասարուած է այն տեղերուն համար, ուր բժիշկ ու դեղ եւ դարման հազիւ կը գտնուին։ Փանասէն բուսակերներէ բաղադրեալ լինելով բոլորովին անվնաս է։ Փանասէն այրածին ցաւը կ'առնէ ու քիչ ատենի մէջ կը բուժէ. նոյնպէս եւ մարմնոյն կտրուած ու ճմլուած տեղերուն ցաւն ու ըորբոքը չատ տալ կ'անցնէ։

Ջղային, յօդային եւ ոսկրային սաստիկ ցաւերը բուժելով տադնապալուը կը հանդարտեցնէ։ Ստամոքսի, փորի ու աղեաց ցաւերը կը կարէ ու պղտէ յառաջ եկած դժուարութեանց առաջքը կառնու։

Փանասէն ակռայի սաստիկ ցաւերը չատ տալ կը բուժէ։ Մարմնոյն կտրուած կամ վիրաւորեալ կողմերն առատ Փանասէ քսելով չատ կը բժշկեն ու կը դոցուին։ Փանասէն կը բժշկէ նաեւ փորատարութիւն, թանչք, հաղ, ջերմ, կսկորդի բորբոք եւ ուռեցք, մէջքի ցաւ եւ այլ զանազան ախտեր, որոց սկզբնապատճառը դրեթէ նոյնն են։ Այսպէս կը վկայեն չատեր, որք փորձած են։ Ընտանիք իրենց տան մէջ ու պանդուխտք եւ ճանապարհորդք իրենց մօտ Փանասէ պահելով եւ յանկարծական դժուարութեանց առնն գործածելով մեծ օգուտ կը քաղեն եւ ծանր հետեւանաց առաջը կառնուն։ Փանասէն հեզուկ է, որ թէ՛ մարմնոյն վրայէն քսելով եւ թէ՛ խմելով ալ բժշկութիւն կը գործէ։

Գործածութեան կերպը հետեւ է։ Գլխաւոր վաճառատեղին է, Ղալաթիոյ Եկնի–Ջամիի դրան կից Մինասեանին Ամերիկեան վաճառատունը, նաեւ մայրաքաղաքի գեղագործաց քով ու գաւառներն ալ կը գտնուին։